

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

En hij noemde zijn naam Noach, zeggende: Deze zal ons troosten over ons werk en over de smart onzer handen, vanwege het aardrijk, dat de Heere vervloekt heeft

Genesis 5:29

Zo rond de tijd waarin de Heere Jezus werd geboren leefde onder de volkeren een sterk adventsverlangen. Hunkerend werd uitgezien naar een machtige heerser, die vrede, welvaart, geluk zou brengen. Met de komst van keizer Augustus scheen dat verlangen in vervulling te gaan. In het machtige Romeinse wereldrijk heerste er een betrekkelijke vrede. De tempel van de god van de oorlog kon gesloten blijven. Er heerste vrede, tenminste in de zin van geen-oorlog. Voor velen was het ook een tijd van behoorlijke welvaart. Er was een bijna stormachtige ontwikkeling op het terrein van bouwkunst, wegeaanleg, rechtspraak, enzovoort. Geen wonder dat men keizer Augustus als een god ging vereeren.

Maar toch: ook Augustus bleek niet in staat te zijn de ware heilstaaf op aarde te stichting. In menselijke verlossers is men toen en is men de eeuwen door teleurgesteld. En zo zal het blijven.

Echter: er is ook een adventsverlangen dat heerlijk wordt vervuld. Het is het verlangen dat de dichter uitspreekt: "En nu, wat verwacht ik, o Heere? Mijn hoop is op U!"

Nee, dat adventsverlangen dateert niet uit het begin van de christelijke jaartelling. Het was er sinds de moederbelofte. Het leefde in het hart van Eva, die haar eerstgeborene Kaïn noemde: ik heb een man van de Heere verkregen! Met andere woorden: ik heb hem gebaard die de kop van de slang zal vermorzelen! Dat adventsverlangen leefde ook in het hart van Lamech, die zijn zoon de naam Noach gaf. Lamech

meende dat zijn zoon Noach troost zou brengen aan een zwoegende mensheid op een met vloek beladen aarde.

Is het ook niet onze ervaring, onze dagelijkse ervaring, dat het aardrijk vervloekt is om der zonde wil? Dat wij met smart daarvan eten en dat het ons doornen en distelen voortbrengt? Ook al mag er dan tussen die doornen en distelen nog een enkele (hoewel gehavende) paradijsbloem bloeien in de vorm van liefde en vriendschap. Lamech heeft zich in de persoon van de Verlosser vergist. Niet Noach zou de Trooster zijn, al bleef hij met zijn huisgenoten in de zondvloed naar Gods grote barmhartigheid behouden en bewaard.

Het zou nog vele eeuwen duren voordat de meerdere, de ware Noach, Christus, op aarde zou verschijnen.

Dat neemt niet weg dat Lamech's adventsverlangen, zijn hunkering naar troost in wereldleed en bovenal in zondennoed, hem stempelt tot een man, die in het geloof is gestorven, de belofte niet verkregen hebbende, maar die deze toch van verre heeft gezien, geloofd en omhelsd en beleiden heeft dat hij een gast en vreemdeling op de aarde was. Lamech zuchtte onder de vloek, ging gebukt onder de zonde. De wereld en al haar begeerlijkheden konden zijn zielsverlangen niet bevredigen. Bij alles bleef de leegte, het gemis, de pijn. Hij zag de door de schepping getrokken scheur vanwege de afval van God; hij kon de loden last van zonde en schuld van eigen ziel niet afwentelen. En daarom: o God, geef uitkomst! Noach! Troost!

Welgelukzalig degene, die Lamech's hunkering leerde verstaan. De Heere ziet het, weet het, hoort het. En Hij heeft het antwoord gereed! In de meerdere dan Noach. In de Heere Jezus Christus, Die gekomen is om de

treurigen Sions te troosten.

Die Zelf tot een vloek is geworden, maar om in die weg alle vloek weg te dragen, om vloekwaardigen met Zijn zegening te vervullen. Die alles herstelt wat wij reeds in Adam verloren hebben.

Deze zal ons troosten!

ds. M. Vlietstra.

Van de administratie

De afgelopen 14 dagen ontvingen we f 125,- aan giften via de kerkeraad van Sliedrecht-centrum en konden 4 nieuwe abonnees worden ingeboekt.

Tegen het einde van het jaar zijn er altijd verschillende abonnees die hun abonnement opzeggen, vanwege ouderdom of om andere redenen. Dat vinden we natuurlijk jammer, maar we hopen dat het aantal abonnees weer spoedig aangevuld wordt. Misschien heeft u nog familieleden of kennissen die ons blad niet lezen. Probeert u ze abonnee te maken of geef hen een geschenkabonnement voor de volgende jaargang.

We zien uit. Bij voorbaat dank.

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn, tel. 01720-74202, giro 704350.

Van de redactie

We vernamen dat er lichte vooruitgang mag zijn bij ds. P. van Zonneveld. We wensen hem en zijn vrouw van harte sterkte toe.

In dit nummer van Bewaar het Pand treft u het laatste artikel aan over de Dordtse Leerregels. We zeggen de schrijver hartelijk dank voor zijn artikelenserie en hopen dat het heeft bijgedragen aan een beter verstaan van de belijdenis der Kerk.

AvH.

Verontrustende ontwikkelingen (I)

Een aparte plaats voor Nederland

In het verleden

De Heere heeft in het verleden Zijn Kerk in ons vaderland geplant. Het Woord des Heeren is hier verkondigd geworden en heeft vrucht gedragen. Het werk van Reformatie en Nadere Reformatie mocht hier plaats vinden. De Heere heeft dat alles gewerkt en gegeven. Het valt uiteraard niet te ontkennen dat ook in andere landen het Woord Gods is verkondigd geworden en dat ook daar de Kerk des Heeren is gekomen. Ook in andere landen en onder andere volkeren heeft de Heere willen werken. Maar als we de eeuwen sinds de Reformatie overzien en een vergelijking maken met andere landen mogen we toch wel zeggen dat Nederland rijk bevoorrecht is geweest. Vele predikers hebben het Woord van vrije genade verkondigd. De Heere heeft het ook gegeven dat de Dordtse Leerregels opgesteld en aanvaard werden, waarin duidelijk positie wordt gekozen tegen de leer der remonstranten en positief de Schriftuurlijke leer wordt uiteengezet.

Predikers hebben in getrouwheid opgeroepen tot waarachtige bekering. Het is gepredikt geworden dat Gods Woord tot een lamp voor de voet moet zijn en een licht op het pad. We willen niet stellen dat het alles goud was wat er blonk. Integendeel. Maar toch was het Woord Gods in vele zaken norm en regel voor de handel en wandel in ons vaderland. Al waren er inderdaad velen die alleen maar meeliepen, het was dan toch maar ze dat er in die tijd beslag was van Gods Woord op de samenleving. Van overheidswege werden bijvoorbeeld in tijden van grote nood en dreiging biddagen uitgeschreven. Er valt ook te denken aan de betekenis van de Staten-Generaal voor het totstandkomen van de Statenvertaling. We mogen wel stellen dat Nederland in het verleden een aparte plaats heeft ingekomen temidden van de ons omringende volkeren. Er is een tijd geweest dat de vijanden meer bevreesd waren voor het gebed van Gods kinderen dan voor de wapens van de soldaten.

In het heden

Wanneer we de situatie van vandaag vergelijken met die uit voorbijgegangene eeuwen is er alle reden om verontrust te zijn. We willen daarmee niet zeggen dat er geen goede zaken meer worden aangetroffen in ons vaderland. Als je bijvoorbeeld kijkt naar de kerkgang, dan gaan er in vergelijking met de ons omringende landen nog veel mensen naar de kerk. Ook kan en mag gezegd worden dat het Woord Gods nog op veel plaatsen zuiver wordt verkondigd. Zeker als je weer een vergelijking maakt met het buitenland. Maar ook moet gezegd worden dat Gods Woord al meer terzijde wordt geschoven. De wet des Heeren

wordt in het volksleven niet meer geëerbiedigd. Er wordt van overheidswege bijvoorbeeld niet opgetreden tegen zondagsontheiliging. Misbruik van de Naam des Heeren wordt als vrijheid van meningsuiting aangeduid. Wat mag er niet vertoond, gedrukt en uitgezonden worden. Naast het huwelijk zijn andere samenlevingsvormen gekomen in strijd met het gebod des Heeren.

Ook op medisch gebied is er veel veranderd. Waar vroeger geen sprake van was is nu werkelijkheid geworden. Dingen die vroeger onbespreekbaar waren, die verboden waren, worden nu gedaan. Wanneer we denken aan abortus, jaarlijks 18.000 in Nederland, en euthanasie, jaarlijks 20.000 gevallen in Nederland (aldus het bestuur van het Nederlands Artsen Verbond), zijn we verder van het pad af dan andere landen. We lazten een dezer dagen dat Nederland in een internationaal medisch isolement dreigt te komen als de Tweede kamer het kabinetsstandpunt inzake euthanasie overneemt. De voorzitter van de EEG-artsenorganisaties liet zich fel uit tegen het standpunt van de Nederlandse regering. Hij noemde dit standpunt "onaanvaardbaar." Hij sprak het uit dat een regering de taak heeft effectieve bescherming van het menselijk leven te regelen. Een aparte plaats voor Nederland, maar dan wel in de negatieve zin. Is het niet zeer verontrustend? Bedreigt ons niet het gevaar dat wij aan al deze dingen wennen? Komt onder ons de gedachte niet voor dat er toch niets aan te doen is? De vraag moet gesteld worden: Wat gaat er van de kerken uit in deze tijd? Waar is het duidelijke Schriftuurlijke spreken van de kerken? Ook mag niet voorbijgegaan worden aan de vraag hoe ieder van ons zich opstelt in de tijd waarin wij leven. Een zeer wezenlijke vraag is ook of er gebed mag zijn voor land en volk van Nederland.

Ds. A. van Heteren.

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk
verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter, Ds. A. van Heteren en Ds. D. Slagboom.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Copie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" opzenden naar: Ds. A. van Heteren, Bruijgomstraat 2, 4251 EP Werkendam. Telefoon 01835-1113.

ADMINISTRATIE:

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 01720-74202, postrek. 70.43.50 t.n.v. de administrateur van "Bewaar het Pand" te Alphen a/d Rijn.

Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,25 per mm. Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Generale Synode 1992 (6)

De derde vergaderweek

Verschillende zaken konden de tweede week niet afgehandeld worden. Na vragen en voorstellen uit de Generale Synode moesten verschillende rapporten weer naar de commissies terug. In de laatste vergaderweek werden na nieuwe besprekingen de beslissingen genomen.

We zullen nu weergeven hoe over het werk voor de jeugd werd gesproken.

Kerkjeugd

De Generale Synode heeft in haar besluiten het volgende uitgesproken.

a. In de kerken leeft er verontrusting en zorg, omdat in het werkmateri-

aal en de activiteiten van de CGJO de grondslag onvoldoende tot uitdrukking komt.

- b. De Generale Synode herhaalde dat het de instructie van deputaten is om Schriftuurlijke voorlichting en leiding te geven aan de jeugd. Zij hebben de opdracht om kerkelijke begeleiding aan het werk van de jeugdorganisaties te geven, met inachtneming van de eigen verantwoordelijkheid daarvan.
- c. Deze kerkelijke begeleiding betekent dat deputaten als stem van de kerk meer zijn dan partner in het gesprek. Zij moeten de jeugd stimuleren en corrigeren.
- d. Als goede basis voor een voortgaande bezinning wees de Generale Synode 1989 naar het deputatenrapport. Dit zou het kader moeten zijn waarbinnen deputaten met CGJO verder moesten spreken.

Bezinning 1989

We willen de bezinning van deputaten op de vorige Generale Synode nog eens in vijf punten weergeven:

1. Kerkelijk jeugd- en jongerenwerk is werk dat voor en door jongeren geschiedt in hartelijke verbondenheid met de plaatselijke gemeente en het kerkverband. Doel van dit werk is de jongeren te vormen met het oog op hun plaats en hun taak in kerk en samenleving.
2. Deze vorming geschiedt vanuit het besef dat elke jongere persoonlijk tot het geloof in de Heere Jezus Christus dient te komen, om zo in alle levensverbanden gestalte te geven aan het christen-zijn.
3. Dit vormen gebeurt vanuit de Bijbel als het onfeilbare Woord van God en de belijdenisgeschriften die daarop gegrond zijn.
4. In het zoeken naar Gods wil op alle terreinen van het hedendaagse leven zal Gods Woord bron en norm zijn.
5. Aan het onder punt 1. genoemde doel mogen zaken als ontmoeting, ontspanning en gezamenlijke actie dienstbaar zijn.

CGJO

In hun reportage aan de Generale Synode 92 melden deputaten dat zij twee conferenties belegden rond de thema's studentenouderling en geloofsopvoeding. Veel tijd is besteed aan gesprekken met de CGJO. Het CGJO-bestuur meende dat deputaten in hun rapportage geen recht hadden gedaan aan de eigenheid en zelfstan-

digheid van het CGJO. Zij hoorden in het rapport Generale Synode 89 dat deputaten twijfelden over de trouw aan Schrift en belijdenis van het CGJO. Deputaten wilden toen hun zorg uiten of het staan op Schrift en belijdenis wel voldoende tot uiting komt.

Na overleg werd afgesproken dat in de toekomst de rapportage aan de Generale Synode vooraf aan de jongerenorganisaties bekend zal gemaakt worden. Besloten werd om de kerken te berichten dat er nu een basis was gevonden om de aanzienlijke verschillen die er waren te gaan bespreken.

Toen volgden de inhoudelijke gesprekken. Deputaten spraken uit dat zij moeite hebben met de invulling van het werkmateriaal. Wordt er van uitgegaan dat de jongeren gelovigen zijn? Komt in het materiaal de vreze des Heeren uit? Hoe functioneert de Bijbel in het werk? Gaat men uit van "verbondsoptimisme"?

Het CGJO antwoordde dat zaken als "bevel van geloof en bekering" thuis horen bij de ambtelijke bearbeiding van de jeugd. Zij vragen wat het geloof betekent in de leef- en denkwereld van de jongeren.

Verkerkelijking?

Met name is gesproken over de uitleg van het begrip "kerkelijke begeleiding". Men heeft na overleg gezamenlijk uitgesproken dat deputaten en CGJO twee zelfstandige instituten zijn met verschillende oorsprong en eigen doelstelling en verantwoordelijkheden. In de wederzijdse "institutionele relatie" kan er slechts sprake zijn van collegiale samenwerking of "partnerschap".

Vanuit het CGJO werd een historische notitie geschreven wat naar hun inzicht onder "kerkelijke begeleiding" moet worden verstaan. Deputaten vroegen of het CGJO zich t.a.v. de synodebesluiten volkomen autonoom wil opstellen? Aan de hand van het werkmateriaal 89/90 gaven zij voorbeelden dat de Schrift en belijdenis niet voldoende aan bod komt. Telkens weer misten zij kernnoties van het geloof.

Ook is gesproken over de invulling van de Bondsdagen die als spottend kan worden ervaren.

De CGJO benadrukte opnieuw dat zij willen spreken als partners. Hun werk is "complementair". Zij willen de jongeren zelf laten zoeken en vinden.

Opdracht uitgevoerd?

De moeitevolle arbeid die door deputaten is verricht werd op een gegeven moment gekwalificeerd als het kruipen door de modder. Dat bracht velen in de synode er toe om te vragen of men niet besmet was met waar men juist voor was aangesteld? Opdracht van de Generale Synode voor deputaten was om met CGJO te spreken in corrigerende zin. Deputaten meenden nu echter dat dit besluit van de Generale Synode 89 te ver ging en buiten hun instructie viel.

De commissie stelde in het eerste rapport dat deputaten niet geheel recht hebben gedaan aan die moeilijke opdracht van de Generale Synode 89. Zij hebben zich beperkt tot hun eigen instructie. Zij stelden voor om te blijven bij de uitspraken van de Generale Synode 1944 en Generale Synode 1968 waarin over de verhouding tussen jeugdwerk en kerk gesproken wordt als een zelfstandige relatie. In deze lijn moeten de gesprekken met de CGJO voortgezet worden.

LCJ

Verschillende afgevaardigden wezen er op dat men op die manier de verontrusting negeerde die de synoden vanaf 1974 en laatstelijk nog in 1989 hebben uitgesproken t.a.v. de CGJO.

Vanwege de verontrusting die de jaren door is toegenomen, is er alternatief jeugdwerk gegroeid dat bekend is geworden onder de naam LCJ. Het is de afkorting van de Landelijke Commissie Jeugdcontacten. Over hun ontstaan en activiteiten hebben zij zich verantwoord in de brochure "Kerkelijk Jeugdwerk" van 1991.

Deputaten hebben niet zo intens contact met de LCJ gehad. Dat heeft niet te maken met gebrek aan interesse voor hun werk, maar omdat zij eerst met de CGJO wilden spreken.

Dat nam niet weg dat men ook wel kritische vragen had bij het verschijnen van hun brochure.

In tegenstelling tot een van de adviseurs van deputaten, die in de *Wekker* al zijn mening heeft gegeven dat de toon zuiver en broederlijk werd gehouden, vragen deputaten of de kritiek altijd zuiver is en de toon soms te scherp?

Ook de relatie die de LCJ met deputaten zocht wees men nu na de bezinning met de CGJO van de hand.

Bespreking

In de eerste vragenronde voerden 18 sprekers het woord. Naast het besef

dat men geen gemakkelijk werk heeft gehad om met het CGJO te spreken, bleef toch de vraag leven of deputaten wel aan de kritische opdracht van de Generale Synode 89 hebben voldaan? De Generale Synode heeft uitgesproken dat het niet alleen de taak van deputaten is om de jeugdorganisaties te stimuleren, maar ook te corrigeren. Deputaten wilden die weg niet meer opgaan, maar terug keren naar de besluiten van 1944 en 1968. Maar de synoden van 1974 en 1989 bedoelden toch juist kerkelijke begeleiding te geven! En dat raakt niet slechts de gezindheid, maar ook de uitvoering en uitwerking van het jeugdwerk. De laatste spreker wees er op dat de kerk en de jongerenorganisatie geen gelijkwaardige "partners" zijn, maar in een totaal andere orde tot elkaar staan. De kerk spreekt met gezag. Dat is niet uit de hoogte. Maar het is zoals de Herder met de lammeren omgaat. Dan is er alle reden tot correctie.

Beantwoording

Op de vele vragen kon vanwege de tijd niet meer mondeling gereageerd worden. De commissie heeft in overleg met deputaten veel vragen in een tweede rapport toegelicht. Gesteld wordt dat het voor de rekening ligt van deputaten dat zij zijn teruggekeerd tot de erkenning van de eigen zelfstandigheid van de jeugdbonden. Het is de vraag of het terecht geweest is dat zij zich beperkt hebben tot hun instructie.

In dat kader hebben zij kritisch over het werkmateriaal en de bondsdagen gesproken. De CGJO heeft verder weinig kritiek uit de kerken ontvangen.

Deputaten vermelden daarna dat onderscheiden tussen een formele- en inhoudelijke relatie met de CGJO. Zij verwachten geen heil van veranderde vormen, maar wel van inhoudelijk veranderde mensen. Zij verklaren dat men voor het eerst na 15 à 20 jaar weer inhoudelijk met de CGJO over het werkmateriaal heeft gesproken. Voor die tijd was vanwege de formele opstelling van de CGJO geen gesprek mogelijk.

Naar de mening van deputaten hebben ook zij formele fouten gemaakt in de benadering van de zelfstandige CGJO.

Nadat zij dit tegenover de CGJO gezegd hadden was er weer een basis van vertrouwen gekomen. Toen kon er inhoudelijk gesproken worden.

Overgebleven vragen

In de tweede ronde van besprekingen werd opnieuw een groot aantal vragen over de werkwijze van deputaten en CGJO gesteld.

Wordt inhoudelijk het werk van de Koning geen smaadheid aangedaan? Is er het grote gevaar dat er verkeerde methodieken gebruikt worden? Welke bijbelse vulling wordt aan het kerkelijk jongerenwerk gegeven als men humanistische begrippen hanteert? Gaat men uit van een positieve mensvisie wanneer men jongeren zelf de bakens wil laten ontdekken? Wordt de LCJ vergeten? Hebben deputaten de taak om als brug te functioneren tussen CGJO en LCJ? Zijn deputaten knechten van de kerk geweest? Wat is het constructieve in het gesprek met CGJO geweest?

Na beantwoording worden een tiental voorstellen en amendementen ingediend. Nadat het in de commissie opnieuw besproken is, komt men met een derde rapport en voorstel waarin de amendementen deels verwerkt zijn.

Besluiten

Na enkele aanvullingen besluit de Generale Synode de handelingen van deputaten en hun adviseurs onder dank voor de door hen verrichte arbeid goed te keuren, met inachtneming van de door de commissie gemaakte kanttekeningen t.a.v. de wijze waarop deputaten zijn omgegaan met de opmerkingen ter Generale Synode 89.

Deputaten worden o.a. opgedragen:

- a. het onderzoek naar de leefwereld van de jongeren praktisch te maken voor het jeugdwerk;

- b. aan de gehele kerkjeugd schriftuurlijke leiding te geven;
- c. het gesprek met de CGJO voort te zetten als in de instructie is bedoeld en in overeenstemming met de intentie van de Generale Synode, niet alleen van 1944 en 1968, maar ook van 1974 en 1989. Het doel is om de CGJO te stimuleren, steunen, adviseren en waar nodig aan te dringen op correctie, opdat in het werkmateriaal en de activiteiten van de CGJO haar grondslag duidelijk tot uitdrukking komt en zo de verontrusting en zorg daarover in de kerken wordt weggenomen;
- d. met de voluit erkende jongerenorganisatie LCJ het gesprek voort te zetten;
- e. pogen een brugfunctie te vervullen tussen CGJO en LCJ.

Voorts wordt gevraagd om de Generale Synode van 1995 D.V. te dienen met hun bezinning waarin richting wordt gegeven aan het werk onder de hele jeugd van onze kerken in deze tijd.

Na de felle kritiek die soms in de besprekingen werd geuit, werden deputaten bedankt voor hun grote inzet. Het gaat in het jeugdwerk om het zaad van de kerk. Laten we niet vergeten dat bij de inzet van de besprekingen voor hen gebeden is.

Zij zijn van nature immers zaad van Adam, die alles missen en in niets naar de Heere vragen. Wanneer in dat licht de stem van de Herder gehoord wordt, dan is er ook verwachting voor de lammeren.

MvdS.

Nederlandse Geloofsbelijdenis (46)

Naarstig en met goede voorzichtigheid

Artikel 29 vraagt onze aandacht. Het gaat om het onderscheid en de merktekenen der ware en valse Kerk. Vanuit artikel 28 is dat geen grote overgang. Daar werd beleden dat ieder schuldig is zich bij de ware Kerk te voegen. Nu kan de vraag niet uitblijven: waar is die Kerk? We kunnen het ook anders vertolken: hoe en waarin wordt die Kerk onderkend?

We vinden in het Kort Begrip eenzelfde lijn. Eerst wordt daar beleden, wat de Kerk des Heeren is: de vergadering van de uitverkorenen door de Zoon van God. Dan wordt gevraagd: waar vergadert Hij deze Kerk?

Het moet wel opvallen, dat dit hier bezien wordt als een zaak, waaraan het geloof niet voorbij kan en mag gaan! De vraag, hoe en waarin de Kerk gekend wordt, neemt onze belijdenis ten volle serieus. Kan het ook verwacht worden? De Kerk is in onze belijdenis maar geen club gelijkgezinden, maar de vergadering van de ware Christgelovigen. Dan is het ook een aangelegenheid voor het gelóóf om die Kerk te onderscheiden.

Voor velen is het vandaag meer een interessante bezigheid. Er is in deze tijd informatie genoeg over de veelheid van kerken en godsdienstige

groeperingen. Menige burgerlijke gemeente geeft van tijd tot tijd een gids uit, waarin ook mededelingen gedaan worden over het kerkelijk leven ter plaatse. Vriendelijk staan daar allerlei kerken en kerkjes naast elkaar, al zal het grootste kerkgenootschap in de regel wel vooraan gezet zijn. Er zijn ook boeken, die de kerken in heel Nederland in kaart hebben gebracht. Het is gemakkelijk voor hen, die er iets van willen weten. Er zijn mensen, die al die kerken op een rijtje kunnen zetten en daarmee avonden weten te vullen. De klem van de vraag, hoe de ware Kerk des Heeren wordt onderscheiden, gaat hen voorbij.

Zo spreekt artikel 29 niet. "Wij geloven, dat men wel naarstiglijk en met goede voorzichtigheid, uit het Woord Gods, behoort te onderscheiden, welke de ware Kerk zij, aangezien, dat alle secten, die heden ten dage in de wereld zijn, zich met de naam der Kerk bedekken".

..alle secten...

Het is nodig om hier even stil te staan bij het woord "secten". Het kan namelijk zijn dat we een verkeerde indruk krijgen van het eerste gedeelte, omdat wij daarbij denken aan de secten van vandaag. We denken dan aan allerlei stromingen, die zich buiten de "officiële" kerken opstellen. Zo zullen we in onze tijd de Jehova's getuigen wel tot de secten rekenen en de Rooms-Katholieke Kerk niet.

Onze belijdenis bedoelt hier aan het begin van artikel 29 met "secten": alle vergaderingen die een valse leer aanhangen en verbreiden. Uit de werken van de reformatoren blijkt dit heel duidelijk. Calvijn heeft het bijv. over de secte der Mohammedanen, die van de wederdopers en die van het pausdom. Zij stellen zich door hun valse leer buiten de ware Kerk.

Onze belijdenis spreekt zo in de werkelijkheid van die tijd. Al te gemakkelijk wordt daarvan door sommigen gesteld: het was toen erg eenvoudig, immers het ging enkel om het onderscheid tussen twee kerken: die van Rome en die van de Reformatie. Het moge uiteraard waar zijn dat er vandaag een grotere veelheid van kerken is, maar ook toen waren er heel wat groeperingen naast deze twee, vooral van de Dopersen.

Van deze secten wordt gezegd dat ze zich allen dekken met de naam der Kerk. Zij presenteren zich als de ware Kerk. Daarom is het nodig uit het

woord Gods te onderscheiden, wat de ware Kerk zij.

Pluriformiteit?

De bekende dr. A. Kuyper zocht een oplossing voor de verdeeldheid der kerken, die onze belijdenis niet kent. Hij stelt, dat in de veelheid der kerken de rijkdom van het Christelijk leven uitkomt en de veelkleurige wijsheid Gods. Er was een ontwikkeling, waardoor de éne Kerk uitkwam in vele vormen. Zo wordt de verdeeldheid niet betreurd, maar in feite tot een goede zaak gemaakt. Het belangrijkste bezwaar tegen deze theorie is dat Gods Woord één Kerk openbaart, die gebonden is aan de waarheid Gods.

Er is wel een veelvormigheid binnen de Kerk des Heeren. Daarmee wordt niet bedoeld dat er binnen de Kerk ruimte moet zijn voor afwijkende meningen, maar wel dat er binnen Schrift en belijdenis een verschillende accentuering kan zijn van bepaalde stukken der waarheid. Ook moeten we zeggen dat er meer kerken kunnen zijn, die naast elkaar staan en die wezenlijk één zijn. Dat is echter iets anders, als een veelvormigheid die geprezen wordt. Het komt vandaag maar al te veel voor en moet tot bedroefdheid stemmen om ook daadwerkelijk de rechte eenheid te zoeken.

Het gezelschap der hypocrieten

Onze belijdenis noemt hier de hypocrieten: "Wij spreken hier niet van het gezelschap der hypocrieten, welke in de kerk onder de goeden vermengd zijn, en intussen van de Kerk niet zijn, hoewel zij naar het lichaam in haar zijn; maar wij zeggen, dat men het lichaam en de gemeenschap der ware Kerk onderscheiden zal van alle secten, welke zeggen, dat zij de Kerk zijn".

Waarom worden hier die hypocrieten genoemd? We kunnen dat zien, als we eerst nagaan, wie hier bedoeld worden. Hypocrieten zijn schijngelovigen. Met hun mond belijden zij het geloof, maar in hun hart zijn zij er vreemd van. Er is geen wezenlijke band aan de Heere en de ware gelovigen. Geen innerlijke breuk met de zonde.

Tekenend staat hier, dat zij "met de goeden vermengd" zijn. We kunnen denken aan de gelijkenis van de tarwe en het onkruid. Van de wijze maagden en de dwaze maagden. Zij zijn wel in het lichaam der Kerk, maar behoren wezenlijk niet in haar, zijn niet van de Kerk.

Door de eeuwen heen zijn er geweest, die alle dode ranken in de kerk wilden afsnijden. Een kerk van enkel wedergeborenen! Onze belijdenis verwerpt dit als een onschriftuurlijke gedachte. Wij kunnen de Kerk niet volmaakt maken. Wij kunnen de hypocrieten ten diepste niet onderkennen. Dat is aan God. De prediking moet onderzoekend zijn of men in oprechtheid belijdt en beleeft, wat men belijdt. In de ambtelijke arbeid is dat ook roeping. De leden onder elkaar hebben hierin ook een taak. Maar het oordeel is voor de Heere. De tucht van de Kerk kan er pas zijn als er verkeerde praktijken openbaar komen.

Welnu: artikel 29 wil zeggen: We moeten bij het onderscheiden tussen de ware Kerk en de valse niet letten op het gezelschap der hypocrieten. Daar hangt het niet van af! Dan zou het trouwens van mensen afhangen of een vergadering werkelijk Kerk genoemd mag worden. Het is gelukkig dat dat niet waar is!

De kenmerken van de ware Kerk

De belijdenis noemt de kenmerken, de merktekenen, van de ware Kerk. We moeten de kenmerken onderscheiden van de eigenschappen van de Kerk. Die zijn artikel 27 genoemd: de Kerk is de éne, heilige, algemene, christelijke Kerk. Hier gaat het inderdaad om merktekenen, waarin de Kerk uitkomt. Enerzijds laten zij uitkomen, welke Kerk écht Kerk is en anderzijds welke Kerk niet. Het kan zijn dat in bepaalde omstandigheden de Kerk gebrekkig uitkomt in de eigenschappen, die zij moet hebben, maar dat toch die merktekenen gebleven zijn. Dan is er wel veel reden tot inkeer, maar mag zo'n kerk nog geen valse kerk worden genoemd. Ook wil ik hier kort wijzen op het gevaar dat het spreken over de "kenmerken van de Kerk" vervangen wordt door het spreken over de "sporen van de Kerk". Van bepaalde zijde doet men dat om een "breed" samengaan van kerken te bevorderen. Men noemt dan de sporen van de kerk bepaalde belijdenissen of gewoonten, die gebleven zijn. Men beroept zich dan wel op Calvijn, die bijv. in de doop bij Rome nog een soort overblijfsel vond. Alleen: voor Calvijn was dat allerm minst een aanleiding om met Rome samen te gaan, eer een mogelijkheid, waarop hij nog aan kon spreken.

Welke kenmerken

Drie kenmerken van de ware Kerk

komen hier uit: "De merktekenen om de ware Kerk te kennen zijn deze: zo de Kerk de reine predikatie des Evangelies oefent; indien zij gebruikt de reine bediening der Sacramenten, gelijk Christus ze heeft ingesteld; zo de kerkelijke tucht gebruikt wordt, om de zonden te straffen. Kortelijk, zo men zich aanstelt naar het zuivere Woord Gods, verwerpende alle dingen, die daar tegen zijn, houdende Jezus Christus voor het enige Hoofd".

Allereerst is hier het kenmerk van de reine of zuivere prediking van het Evangelie. Het gaat er maar niet om of er "uit de Bijbel" geprekt wordt. Het gaat om de prediking van het Evangelie, die de enige Naam onder de hemel tot zaligheid gegeven boodschap. Het is de boodschap van recht en genade. Op die grond rust toch het Evangelie. Sion zal door recht verlost worden. In die prediking wordt het woord geopend, wordt vermaand en vertroost. Daarin klinkt het leven door, dat God in de harten van de Zijnen werkt.

Het tweede kenmerk is de reine of zuivere bediening der sacramenten, gelijk Christus die ingesteld heeft. De Heere heeft die sacramenten gegeven. Zij behoren bij het Woord van God. Zij zijn ingesteld om het ware geloof te versterken. Hier mag niet van afgedaan worden. Ten aanzien bijv. van het Heilig Avondmaal heeft de Koning der Kerk een duidelijk bevel gegeven: "Doet dat tot Mijne gedachtenis". In de Roomse Kerk was de bediening van de sacramenten niet meer zuiver. Het aantal sacramenten was eigenwillig op zeven gesteld terwijl de leer van de wezensverandering bij het Heilig Avondmaal de betekenis van het enige offer van Christus verdonkerd had.

Het derde kenmerk is de handhaving van de kerkelijke tucht. De Kerk moet de zonde bestraffen. Al te duidelijk spreekt het Woord Gods daarvan. Dit kenmerk is aan de twee voorgaande verbonden. De rechte bediening van het Evangelie en van de sacramenten brengt de tucht mee. De sleutelen van het hemelrijk moeten bediend worden. Het moet verkondigd worden dat het Koninkrijk der hemelen gesloten is voor de ongelovige, maar ook daadwerkelijk moet de volhardende zondaar uitgesloten worden van de sacramenten en de gemeente. Het gaat hier om het "gebruik" van de tucht, niet om het "misbruik". Het is geen kenmerk van de Kerk als men iemand op onschriftuurlijke gronden buiten de

gemeenschap van de Kerk gesteld wordt. Het einde is hier duidelijk. Het gaat daar om een korte samenvatting van dit gedeelte. Het gaat niet om een vierde kenmerk van de ware Kerk, zoals men wel eens denkt. Kort wordt gezegd, zoals het ook uitkomt in de kenmerken, dat in de ware Kerk het Woord Gods het alleen te zeggen heeft en Christus haar enige Hoofd is. Laten we het bedenken: niet de oud-

heid van de Kerk of de grote menigte zijn de kenmerken van de Kerk. Rome heeft dat wel zo voorgesteld om zichzelf als de Kerk aan te prijzen. Het gaat er niet om of een kerk voor het oog van anderen al lang bestaat en of de menigten er zich verdringen. Daar bekijken velen zich op. 't Gaat om deze kenmerken, waarvan de zaligmakende leer van Christus de ziel is!

D. Slagboom.

De troost der verkiezing (slot)

(naar aanleiding van het gelijknamige boek van ds. L. Vroegindewij)

Toen Hendrik de Cock rond het jaar 1830 de waarheid van Gods Woord ging leren verstaan, kreeg hij ook oog voor de inhoud van de gereformeerde belijdenis, en met name van de Canones van Dordrecht. De kracht van het evangelie die over hem vaardig was geworden, vond hij in dit belijdenisgeschrift terug. Hij was verbijsterd over het feit dat de kerk die hij diende haar eigen belijdenis negeerde en ontkrachtte. Daarom verzorgde hij met voorrang een eigen uitgave van de Leerregels. Kennelijk waren ze in die tijd nauwelijks verkrijgbaar, noch minder bekend. Het bewijst de grote betekenis die deze belijdenis voor De Cock had gekregen. En het laat tevens iets zien van de sterke begeerte die hem was gaan bezielen om kerk en volk terug te roepen tot het hart van het evangelie. In dat verband gewaagde hij van "eene reformatie of wederkeering tot de waarachtige dienst des Heeren".

De Leerregels worden dan ook wel genoemd het Credo van de Afscheiding. Aan de wortel van onze kerken ligt dus de belijdenis van Dordt. Die adeldom verplicht!

Dominee L. Vroegindewij behandelde in zijn driedelig werk de inhoud van de Dordtse belijdenis op pastorale wijze. Het gaf ons gedurende de afgelopen maanden aanleiding bij enkele aspecten daarvan stil te staan. En dat aan de hand van de vijf kernbegrippen die als het ware de ruggegraat van dit belijdenisgeschrift vormen. Samen hebben we in dit belijdenisgeschrift gelezen: 1) de verdorvenheid van de mens is totaal en radicaal, 2) de verkiezing tot zaligheid van een zondaar is onvoorwaardelijk, 3) de verzoening

tussen God en mens is geheel persoonlijk en niet algemeen, 4) de roeping van Godswegen is onwederstandelijk, 5) de bewaring van Gods kinderen bij de verkregen verlossing is gegarandeerd. Dit is de leer van Dordt; dit is de leer naar de Schriften; dit is de leer der zaligheid. In dit slot-artikel wil ik proberen een algehele afronding te geven - een terugblik eigenlijk. Daarbij wijs ik er nog eens op dat deze artikelen niet echt bedoeld waren als een boekbespreking. De boeken van ds. Vroegindewij - inmiddels weer verkrijgbaar! - vormen niet zoveel meer dan de aanleiding tot het geschrevene. In grote dankbaarheid overigens.

Wat is nu de toepassing; waarom gaat het nu? Misschien kunnen we het dit keer zo zeggen: het gaat allereerst om de ware leer (met een moeilijk woord: orthodoxie), maar temeer gaat het om het ware geloof of de ware kennis (orthognosis) en niet minder om de ware vrucht, de praktijk der godzaligheid (orthopraxie).

Om de ware leer

De leer van onze kerken is dus mede in de Leerregels uitgedrukt. Als we op de historie letten, bepalen die Leerregels eigenlijk meer dan welk ander belijdenisgeschrift de identiteit van onze kerken. Dat zagen we immers zojuist. Onze kerken verklaren dat alles wat daarin staat, overeenkomstig het getuigenis van de Heilige Schrift is. De daarin beleden elementen van de Christelijke leer zijn onweerlegbaar; ze hebben volkomen zekerheid. En ze dienen dan ook te worden gepredikt - met kracht en overtuiging.

We moeten wel bedenken (en de Leerregels zelf zeiden het al): deze leer wordt "door de satan gehaat, door de wereld bespot, door de onervare-

nen en schijnheiligen misbruikt en door de dwaalgeesten bestreden". Dat was zo in de zeventiende eeuw - het is sindsdien niet anders. De gereformeerde leer zet de gevallen mens op zijn plaats: hij is een eerrover van God. Daarentegen komt zij op voor de eer Gods. En die leer is niet gewild bij de natuurlijke mens die zichzelf wil handhaven.

Maar als het nu waar is - en het is waar! - dat juist déze leer de leer der zaligheid is, is het dan geen dure roeping van allen die haar belijden om haar te verbreiden en te verdedigen? Neemt de wacht des HEEREN waar!, zo was de oproep van de profeten onder Israël. Die roeping geldt ook hier. Met name bij de ambtsdragers. Vooral zij dienen waakzaam te zijn en de wacht des HEEREN getrouw waar te nemen. Juist op de plaats waarop de vijand zijn wapens richt - en is dat niet vooral op de prediking van vrije genade? - moet een ware dienstknecht op zijn post staan en waken.

Hoe het zij - in zijn dagen beijverde de hervormde ds. Vroegindewey zich daartoe. Hij wees bij herhaling de gronden der vaders aan. En hij drong er bij zijn lezers meermalen op aan de geesten te onderscheiden. Het is daarom zo noodzakelijk dat de gemeente er telkens weer in onderwezen wordt wat nu eigenlijk gereformeerd is. "Ik ben echter wel eens bang", zo schrijft hij ergens, "dat deze en gene die toch geen remonstrant wil zijn, de boog niet strak genoeg gespannen houdt. Hij predikt de verantwoordelijkheid van de mens en dat is goed, maar hij laat min of meer de totale onmacht in de mist. Hij erkent wel een onmacht om de geboden gehouden, maar hij laat in het midden de totale onmacht om te geloven." Zo kan er een subtiel remonstrantisme de gemeente binnensluipen. Met alle verwoestende gevolgen van dien. En zou dat bij voorbaat onze gemeenten voorbij gaan? Zo dan - wie meent te staan, zie toe dat hij niet valle.

Om de ware kennis

Laten we echter één ding beseffen: verstandelijke kennis van de waarheid is niet genoegzaam tot zaligheid. En ook verdediging van de waarheid, hoe goed bedoeld ook en hoe dapper bedreven, maakt ons voor de Heere niet rechtvaardig. Goed doet geen nut ten dage der verbolgenheid; ook dit goed niet.

Alleen de gerechtigheid van Christus redt van de dood. Daarom is het nodig om de zaken die onze Leerregels zo eminent verwoorden niet alleen met het verstand te weten en niet alleen met de mond te beamen, en te erkennen dat zij overeenkomstig de Schriften zijn - maar vooral is nodig ze van binnen te kennen. Namelijk met een kennis die ontsproten is aan het wederbarende werk van de Heilige Geest. Die ons verstand verlicht en ons hart overbuigt tot de waarachtige dienst des HEEREN.

Het wonder van Gods werk dat hiermee wordt aangeduid, kan op verscheidene wijze onder woorden worden gebracht. O nee, zeker niet ten volle. De wedergeboorte van een zondaar is naar het getuigenis van de Dordtse vaders een wonderbare, verborgen en onuitsprekelijke werking. En toch proberen de Leerregels het zaligmakende werk van God-Drieëinig onder woorden te brengen, en dat onder verschillende aspecten. Ik kan dat nu niet meer uitwerken. Leest u zelf de Leerregels nog maar eens door. Al dan niet aan de hand van ds. Vroegindewey's verhandeling. Heel helder maar o zo teer schrijft hij bijvoorbeeld over het stuk van de wedergeboorte (n.a.v. III/IV, par. 11 & 12).

Wat is er dan nodig tot zaligheid? Met een enkel woord: dat een mens die geheel buiten God leeft en dus dood is in zonden en misdaden van boven geboren wordt. Dat is: dat hij in levensgemeenschap wordt gezet met Christus. Door het geloof dat God uit genade schenkt. Dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God en Christus Jezus die Gij gezonden hebt. Deze Christus wordt de uitverkoren zondaar geopenbaard. Tot Hem vlucht hij. Zijn ogen aanschouwen Hem en zijn hart opent zich voor Hem. Dus omhelst hij Christus met een waar geloof hoe zwak dat ook moge zijn. En daarin is het leven.

Om de ware vrucht

Het ware leven uit God brengt ware vruchten voort. Ook daarvan spreken de Leerregels. Niet als een program van aktie, als was het: "dit deed Ik voor u, wat doet gij voor Mij?" Zo zeker niet. Wel in die zin dat het onmogelijk is dat hij aan wie genade is geschonken geen vruchten der dankbaarheid zou voortbrengen. Zo is het aan de ene kant. Anderzijds moet

een kind des HEEREN telkens maar weer inleven dat uit zijn eigen bestaan geen Gode welbehaaglijke vruchten zullen voortkomen. Zo is het te verstaan dat het nieuwe leven gestempeld zal zijn door ootmoed en ootmoed en ootmoed...

In dit verband wijst ds. Vroegindewey er op dat een mens tweemaal de zware weg der ontdekking gaat. Eerst ontdekt God hem eraan dat er in hem, dat is in zijn vlees, geen goed woont. Hij krijgt een mishagen aan zichzelf omdat hij zelfs het kleinste spoortje van gerechtigheid mist. En daarna begint de strijd om heiligmaking. Een kind van God moet al dieper vernederd worden. Hij leert nu dat hij ook de heiligheid mist. Zo blijft hij een verootmoedigde die zijn gerechtigheid en zijn heiligheid buiten zichzelf moet blijven zoeken.

Wat zijn dan de Gode welbehagelijke vruchten? Een verbroken hart en een verslagen geest. Die zal de HEERE niet verachten. Omdat ze vruchten van Zijn eigen werk zijn. En is daar nog een vrucht? Dat het de zondaar om de eer des HEEREN gaat. Weliswaar houdt de verstgevorderde nog een groot beginsel van eigen eer over. Maar dat kan hij toch niet uitleven. Daaronder is hij immers verbrijzeld. En in deze verbrijzeling wordt God geëerd. Ook omdat ze een werk van Hemzelf is. Tenslotte de vrucht van de troost. Opnieuw niet een vrucht die hij zelf voortbrengt maar die hem geschonken wordt. Heilige en Godvrezende zielen worden getroost, aldus de Leerregels. Waarmee? Met de waarheid dat de HEERE de Onveranderlijke is. En dat de zaligheid van de Zijnen in Zijn handen ligt. Waaruit ze nimmer zal vallen.

Veel ontroerende bladzijden vol schreef dominee Vroegindewey over de zaken die hem zo na aan het hart lagen. Dat de bron der zaligheid bij de HEERE en Zijn Christus is. Dat de weg der zaligheid geheel uit Hem is. En dat de volmaakte aanbidding - de uiteindelijke zaligheid zelf - tòt Hem is. Vlak vóór hij zijn verhandeling over de Leerregels had afgerond, werd hij weggenomen. Dus even voordat hij over het slotartikel (met de aangrijpende woorden over de troost van Christus' bruid en de lof van haar HEERE!) had kunnen schrijven, ging zijn geloof in aanschouwen over. Het was op 18 augustus 1969. Toen mocht

deze dienaar ervaren de waarheid van het psalmvers dat hij al veel eerder in één van zijn artikelen aanhaalde:

“Gij hebt ellendigen dat land / bereid door Uwe sterke hand / o Israëls Ontfermer”.

J.M.J. Kieviet.

Voor de jeugd (8)

De Samaritaanse vrouw

“Jezus antwoordde en zeide tot haar: Indien gij de Gave Gods kent en Wie Hij is, Die tot u zegt: Geef Mij te drinken, zo zoudt gij van Hem begeerd hebben, en Hij zou u levend water gegeven hebben”

Joh. 4:10

Beste jongelui!

We hebben gehoord dat de Joden geen gemeenschap met de Samaritanen hielden. Wederkerig was dat ook zo: De Samaritanen hielden geen gemeenschap met de Joden. De Samaritaanse vrouw was het daarom ook niet van plan. Zij wilde geen gemeenschap met de Joden hebben. Zij wilde het ook niet met Jezus hebben. Dat laatste is wel het ergste wat zich denken laat. Op zich is dat natuurlijk een verschrikkelijke zaak, geen gemeenschap met Jezus hebben. Doch dat is niet alleen het geval met deze vrouw, dat is het geval met elk mens van nature. Niemand wil gemeenschap met Jezus hebben. Elk mens is een vijand van God en van Zijn zoon Jezus Christus. Niet alleen de buitenlanders, maar ook de Nederlanders, ja ook elk kerkmens. Dat geldt dus ook van al mijn lezers. Ieder die eerlijk is, zal dit moeten bekennen, hoewel dit wel een heel moeilijke zaak blijkt te zijn. Want als je dit eerlijk zegt, dat elk mens een vijand is van God en Zijn Zoon, dat is een vijand van zijn eigen zaligheid, dan wordt dit echt zo maar niet aangenomen. En als men het aanneemt, dan kan dat op een zodanige luchthartige manier geschieden, dat men in werkelijkheid het toch niet gelooft.

Dat houdt in, dat als het zaligworden van de zijde van de mens moest komen, dan zou het nooit komen. Of het zou niet waar moeten zijn, wat er in de Bijbel staat, dat er niemand is die God zoekt, ook niet tot één toe. Daar moet een mens aan ontdekt worden. En als dit geschiedt, dan gaat

men het tot zijn schande van harte belijden, dat hij een afkerig mens is, die in zijn dwaasheid de dood boven het leven verkiest en de hel boven de hemel. Het zalig worden is een zaak die van a tot z van één kant komt, dat is van Gods kant.

Als de vrouw op een ongepaste wijze Jezus van antwoord heeft gediend, zou het te begrijpen geweest zijn, indien van de kant van Jezus er geen woord meer gezegd zou zijn. Doch Jezus wist dat deze vrouw een “gegevene” van de Vader was. Hij moest door Samaria gaan, om deze vrouw toe te brengen tot de gemeente die zal zalig worden. Dat wist die vrouw op dat moment nog niet. Dat was voor haar nog een verborgenheid, gelijk dit voor elk mens een verborgenheid is, zo lang hij nog leeft voor eigen rekening. Doch ten deze geldt dat de verborgen dingen zijn voor de HEERE onzen God, doch de geopenbaarde dingen zijn voor ons en voor onze kinderen. Vergeet dat niet.

Jezus geeft die vrouw een antwoord. Geen afstotend antwoord. Geen afwijzend antwoord. Doch een antwoord dat vol “evangelie” is. Doch dat werd door die vrouw ook niet verstaan. Jezus wist dat. Hij weet alle dingen. Daar zou die vrouw wel achter komen. En een ieder die werkelijk met Jezus in aanraking komt, komt er achter dat Hij alles weet.

Hij zegt tegen haar: Indien gij de Gave Gods kentet..... Hij noemt Zichzelf hier de “Gave Gods”. Dat zijn echt wel twee woorden waar even aan gedacht moet worden. Want we leven momenteel in de adventstijd. Dat zijn de weken die aan het Kerstfeest vooraf gaan. Men wordt dan voorbereid op de herdenking van de komst van de Heere Jezus Christus in het vlees. God heeft Hem gegeven. Hij heeft Zijn eniggeboren Zoon gegeven. Gegeven aan een wereld verloren in schuld. Gegeven voor mensen die vijanden van God zijn. Laten we eerlijk wezen: gaven geven wij bij voorbaat niet aan vijanden. Gaven geven wij aan vrienden. Hoe groter vriend, hoe groter de gave is. Doch nu geeft God de grootste Gave aan vijanden. Een Gave zó groot, dat het in woorden niet uit te drukken is. Paulus heeft daarom niet voor niets gezegd: Gode zij dank voor Zijn onuitsprekelijke Gave. Hij zei dit niet vóór zijn bekering. Want toen verstond hij er ook niets van, al was hij nog zo godsdienstig. Doch toen hij de Heere Jezus had leren kennen, zeide

hij: Gode zij dank..... Doch zo ver was deze vrouw nog niet. Zij kende de Gave Gods nog niet. Jezus wist dat, getuige het antwoord dat Hij haar gaf. De grote vraag is, en die kan ik moeilijk achterwege laten: Kennen wij de Gave Gods? We leven in een tijd dat er veel gaven gegeven worden. Ieder weet wel hoe dat gaat. Gaven van natuurlijke aard. Iedereen wil ze wel ontvangen. Iedereen is er blij mee als hij met de Kerst wat krijgt. Kerstgeschenken worden dat genoemd. Doch dat ene nodige “de Gave Gods”, daar hoor je niet zoveel van. O zeker, we gaan wel naar de kerk. En de dominee preekt daar ook wel over. Doch is men met de “onuitsprekelijke Gave” nu ook echt blij? Dat is een vraag die een ieder zichzelf toch wel eerlijk dient te stellen: Ben ik daar nu echt blij mee? Met deze “Gave Gods”? Weet je wie daar blij mee zijn? Dat zijn mensen die door God aan hun verlorenheid zijn ontdekt. Want die zijn er achter gekomen, dat ze goed uit Gods handen zijn voortgekomen en dat ze diep gevallen zijn. Dat ze van vrienden, vijanden geworden zijn. Het zijn mensen die geen “gaven” hebben verdiend. Wat zij hebben verdiend is niets anders dan de dood. Want het is voor hen “waar” geworden: De ziel, die zondigt, die moet sterven. Men heeft niets anders dan de eeuwige dood verdiend. Die zou God hen moeten “geven”. Voor zulke mensen heeft God nu Zijn Zoon gegeven. Opdat hij voor hen lijden zou en sterven. Opdat Hij voor hen de straf dragen zou, die zij eeuwig zouden moeten ondergaan. Ieder die doordenkt, kan dit niet begrijpen. Dat is nu de LIEFDE van God. Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn Eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe. Het lijkt mij in de adventsweken een zeer nuttige bezigheid. Of ontbreekt je daartoe de lust? Helaas moet dit van de meesten gezegd worden. Daar zullen wel uitzonderingen op de regel zijn, gelukkig. Maar de ervaring leert mij, dat men ook daar zelfs geen lust in heeft. Hoe ongelukkig is toch een mens van nature! Jongelui, ga aan deze dingen niet voorbij. Want het is de waarheid. En je moet wáár worden, wil je de Gave Gods leren kennen.

De Samaritaanse vrouw kende Hem niet. Ze wist niet “Wie” het was, Die tot haar sprak. Zij was geheel onwetend. Dat is weer zo’n trek die het leven van elk mens kenmerkt.

Onwetendheid is de oorzaak van de verlorenheid. Mijn volk, zegt de HEERE, gaat verloren omdat het zonder kennis is. Onkunde! Dat is het vreselijke gevolg van de val. De mens is met "kennis" geschapen. Doch door de val is hij geheel onkundig geworden. En hij leeft zonder begeerte om kennis te verkrijgen, aangaande die dingen die ter zaligheid van node zijn. "Wie is Hij"? Dat is Hij, die niemand nodig heeft. Hij die aan Zichzelf eeuwig genoeg heeft. Het is Hij, Die met de Vader en de Heilige Geest Zelf God is. Het is Hij, die gezegd heeft: Die Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien, want Ik en de Vader zijn één. En die gaat nu spreken met deze Samaritaanse vrouw, die helemaal geen gemeenschap met Hem begeert. Hij is nog Dezelfde! Hij spreekt nog met zondaren. Met mij, met jullie. Hij doet het door middel van Zijn Woord, de prediking, door middel ook van ons blad. Is dat geen wonder?

God laat ons vanuit Zijn Woord weten - dat is geopenbaard - dat Hij geen lust heeft in de dood van een zondaar. Maar dat Hij daarin lust heeft, dat die zondaar zich bekere en leve. Eeuwig leve! Daarom heeft Hij Zijn Zoon gegeven, Die Zelf ook gekomen is, met gaven tot der mensen troost, opdat zelfs het wederhorig kroost, altijd bij Hem zou wonen. Dat zijn mensen die geen gemeenschap met Hem begeren. Daar begeert hij nu mee in gemeenschap te leven. Ik ga nu weer eindigen, om D.V. de volgende keer de geschiedenis van deze vrouw te vervolgen, in de hoop dat het jullie belangstelling heeft en houdt.

*Jullie aller vriend,
Ds. H.C. v.d. Ent.*

Reformatorische studentenkring Tilburg-Eindhoven

Sinds enkele tijd bestaat er een reformatorische studentenkring Tilburg-Eindhoven. Zij heeft als doel de leden (HBO- en WO-studenten) te vormen door middel van bestudering van de Bijbel, de gereformeerde beginselen en levensbeschouwelijke onderwerpen. Er worden eenmaal in de twee weken bijeenkomsten gehouden, afwisselend in Tilburg en Eindhoven. Op deze bijeenkomsten wordt momenteel in de vorm van een studie-

kring gewerkt en is er regelmatig een mentor aanwezig.

Hierbij worden de studenten die in Eindhoven of Tilburg studeren en geïnteresseerd zijn geworden door dit berichtje van harte opgeroepen om ook eens langs te komen.

Voor verdere informatie kunt je contact opnemen met Rikko Bulten, tel.nr. 013-552347 of met Janco van de Merbel, tel.nr. 040-527474.

Boekbesprekingen

Dagboeken

We ontvingen het bekende dagboekje "Voor hart en huis" 1993.

Medewerkers zijn: Ds. D. Rietdijk (Geref. Gem.), Ds. G.S.A. de Knecht (Herv.), Ds. D.J. Budding (Herv.) en Ds. A. van Heteren (Chr. Geref.). De prijs is f 12,10.

Ook werd toegezonden "Honingdrop-pels" 1993 in twee uitvoeringen: blok en schild en in boekvorm (Voor het eerst in geplastificeerde uitvoering). Schild en boek hebben dezelfde mooie illustratie van de hand van Reint de Jonge. De prijs is voor beide uitvoeringen f 16,75.

Tenslotte ontvingen wij een dagboek bestemd voor jongeren van 18 jaar en ouder getiteld: "Woordenschat".

Bijbelse kernwoorden (120) worden in kort bestek door diverse auteurs behandeld. Dit dagboek vormt de afsluiting van de dagboekenserie "Leren". In paperback uitvoering kost het f 24,75 en in gebonden uitvoering f 32,50. Een kleine aanmerking: op de kaft staat discipel i.p.v. discipel.

Alle drie dagboeken zien er keurig uit en zullen hun weg zeker weten te vinden onder onze lezerskring. Ze zijn uitgegeven bij uitgeverij J.J. Groen en Zoon te Leiden.

A.v.H.

Bij uitgeverij "De Vuurbaak" te Barneveld verscheen van de hand van dr. J. Douma een boekje getiteld "Algemeen betwijfeld" met als ondertitel: "Een weerwoord aan Kuitert". Op waardige wijze wordt weerlegd wat Kuitert beweert in zijn boek "Het algemeen betwijfeld christelijk geloof". Het is helder geschreven en zeker actueel en van betekenis voor hen die te maken krijgen met moderne

theologische gedachten. Het boekje is een bundeling van een viertal artikelen geschreven in het weekblad "De Reformatie". Het boekje telt 48 pagina's en kost f 13,90.

Onder redactie van D. Deddens en M. te Velde verscheen een bundel opstellen over de vereniging van 1892 getiteld: "Vereniging in wederkeer". De vereniging van 1892 wordt gezien als het reformatorische "samen-op-weg" van de vorige eeuw, waaraan vastgehouden mocht worden in de vrijmaking van 1944 en de jaren daarna. De onderscheiden auteurs hebben lezenswaardige artikelen geschreven. Wel klinkt het eigen kerkelijk standpunt duidelijk door, met name in het slot-hoofdstuk waar de bezwaren van hen die in 1892 niet met de vereniging meegingen worden afgewezen. Ik heb daar een andere mening over, wat blijkt uit de serie artikelen die van mijn hand in Bewaar het Pand zijn verschenen. Niettemin aarzelen we niet om te spreken van een waardevol boek, wat wij met genoegen hebben gelezen. Veel illustraties zijn opgenomen. Achterin vinden wij verschillende lijsten, die het makkelijk maken bepaalde zaken op te zoeken in het boek. Het is uitgegeven bij uitgeverij "De Vuurbaak" te Barneveld, telt 221 pagina's en kost f 34,75.

Uitgaven van Ark Boeken-VVHS/BKV, Donauweg 4, 1032 AJ Amsterdam, tel. 020-6114847

"Een jaar met de Bijbel" is bedoeld om in een jaar tijd in grote trekken de Bijbel te leren kennen. Voor iedere dag is een kort Bijbelgedeelte gekozen gebaseerd op één per week gekozen thema. Ook treffen we wat achtergrondinformatie aan. Er zijn 5 Bijbelvertalingen gebruikt: Statenvertaling editie 1977 (SV), Vertaling 1951 van het Nederlands Bijbelgenootschap (NBG), Willibrord Vertaling (WV), Groot Nieuws Bijbel (GN) en de Startbijbel (SB). Gezien dit feit zal het boek onder ons geen aftrek vinden. Het telt 384 pag. en kost f 37,50.

"Dagelijks leven in Bijbelse tijden"

Het boekje is oorspronkelijk uitgegeven in Engeland onder de titel: "How they lived in Bible times". Jammer dat er in de inleiding vanuit wordt gegaan dat TV-kijken een heel gewone zaak is.

In kort bestek wordt aan de hand van tekeningen en korte stukjes tekst getracht duidelijk te maken hoe het leven in de tijd van de Bijbel was. Daar valt zeker wel wat uit te leren (hoewel wij sommige dingen anders verwoord zouden hebben). Aan de orde komen o.a. de kleding, het eten en het reizen in de tijd van de Bijbel. We vonden het zelf storend dat niet de volgorde van de Bijbel is aangehouden. Het boekje is bestemd voor kinderen vanaf 7 jaar en kost f 24,50 en telt 47 pagina's.

"Als de bladeren kleuren"

Gedichten, liederen en gebeden bij het ouder worden verzameld door G. Spilt. Het ene stukje spreekt meer aan dan het andere stukje. Het boekje telt 30 pag. en kost f 6,95.

Op bovenstaand adres kan ook de catalogus '92-'93 gratis worden aangevraagd van alle Ark boeken etc.

AvH.

Dankbetuiging

Langs deze weg willen wij allen die, op welke wijze dan ook, hun meeleven hebben getoond ter gelegenheid van ons 40-jarig huwelijks- en ambtsjubileum, mede namens onze kinderen, heel hartelijk bedanken.

Het heeft ons heel erg goed gedaan.

Overigens: Gode alleen de eer!

Ds. en mevr. Vlietstra
Berkenlaan 21
3707 BB Zeist.

Voor AL uw: boeken - bijbels - CD's kantoorartikelen

Uw adres:

Vakantie op Texel

Gezelligheid, rust, activiteit, ontspanning...
U vindt het allemaal op Texel.

Bel ons en reserveer een bungalow of starcaravan voor uw vakantie in eigen sfeer!

vakantieoord

De Verrassing

Oosterend, 02220-18391

Bemiddeling Kraam- en Gezinszorg Meijer (B.K.G.M.)

Reeds velen maakten gebruik van de bemiddeling voor Kraam- en/of Gezinszorg.

Heeft u Kraam- of Gezinszorg nodig en u bezit geen TV, bel dan gerust.

Bemiddeling Kraam- en Gezinszorg Meijer

Telefoon 02943 - 1145, mevr. J. Meijer.

Prof.dr. W.H. Velema

WAAROM CHRISTELIJK GEREFORMEERD?

Inleiding en vragen tijdens
jaarvergadering
jeugdvereniging te
BARENDRECHT.

Bandjes te bestellen door
overmaking f 12,50 op
rek.nr. 30.54.36.805.
Opbrengst t.b.v. Bijbels voor
India.

MEDISCHE NOOD!!

In Zuid-West China

Vanuit de bergdorpen van de Lahu, Wa en Dai-stammen in Zuid-West China is de zeer dringende vraag gekomen om medische klinieken. In deze omgeving is geen enkele medische zorg. Christen artsen willen daar gaan werken.

Deze kliniekjes zullen worden gebouwd in plaatsen waar de huisgemeenten samenkomen. Ze kunnen dan fungeren als kleine zendingsposten.

De bouw en inrichting van een kliniek kost f 50.000.-. Kunnen we met uw hulp 3 kliniekjes bouwen? De bergbewoners zien met grote belangstelling uit naar uw antwoord.

ONTVANGEN: f 4.600.-

NOG NODIG: f 104.000

Postgiro 31 55 32
Stichting "Bonisa-Zending"

Schoolstraat 17, 2161 HB Lisse, of op rek. 33.65.54.613 van Rabobank te Lisse, t.n.v. Stichting BONISA-zending. Gironr. van de Rabobank 163525.

Lezingen en informatie met of zonder dia's voor verenigingen en scholen kunt u aanvragen bij dhr. T. Schultink, tel. 05270-15063, Donastraat 5, 8303 WL Emmeloord.

LV-FONDS

Zojuist is verschenen de 2e herziene druk van

'De troost der verkiezing'

(Een pastorale behandeling van de Dordtse Leerregels)

Het is een standaardwerk van drie delen over de Dordtse Leerregels van wijlen ds. L. Vroegindewij.

In zeer korte tijd was de 1e druk uitverkocht. Het is op aandringen van niet weinigen, dat wij, gezien onze eerdere advertenties, besloten hebben alsnog een herdruk te verzorgen. De prijs blijft f 105.-. Het wordt franco thuisbezorgd!

Het prekenboek: 'Zie het Lam Gods' van ds. L. Vroegindewij is uitverkocht. Deze boeken zijn (evt. nog) verkrijgbaar in de boekhandel. Vul nu het onderstaande strookje in en doe dit in een envelop. Stuur de envelop zonder postzegel naar het volgende adres:

STICHTING LV-FONDS, Antwoordnummer 626, 2980 WE Barendrecht.

U kunt ook telefonisch bestellen

STICHTING LV-FONDS, Postbus 372, 2990 AJ Barendrecht, 01806-14157/20598.

.. ex. 'De troost der verkiezing'

Naam:

Adres:

Postcode/Woonplaats:

